UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk - odontologiske fakultet

Styresak: 80/15

Sak nr.: 2014/5423

Møte: 28.10.2015

Økonomirapport pr. september 2015

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 90/14: Budsjett 2015 – prinsipper og status
b) Fakultetsstyresak 98/14: Budsjett 2015 - forslag rammefordeling institutter og enheter
c) Vedlegg: Notat - Økonomirapport pr september 2015
d) Vedlegg: Notat – Status bemanning pr august 2015

Hva saken gjelder

I denne saken legges resultatet per september 2015 frem for fakultetsstyret. I vedlagte notat redegjøres det for detaljene i økonomisk status og forventninger til årsresultatet.

Ved utgangen av september er overskuddet 30,5 millioner kroner. Det er 14,5 millioner kroner bedre enn budsjett og 13,7 millioner kroner bedre enn på samme tidspunkt i fjor.

Den positive økonomiske utviklingen er et resultat av fortsatt stram kostnadsstyring, et moderat lønnsoppgjør samt noe høyere inntekter enn tidligere forventet. Det forventes derfor at underskuddet på 11 millioner kroner i sin helhet vil kunne dekkes inn i løpet av inneværende år og det styres nå mot et 0-resultat for 2015.

Det arbeides videre med tiltak for å sikre en langsiktig sunn økonomi.

Vurdering

Det er en gledelig utvikling for fakultetet at vi samlet sett styrer mot å gå i balanse inneværende år. Likevel er det utfordringer ved flere institutter samtidig som fakultetet har betydelige positive overføringer på øremerkede midler. Fakultetsledelsen følger opp instituttene som har underskudd og det arbeides med realistiske planer for budsjettbalanse for de enkelte enhetene. Alle utlysninger og tilsettinger i grunnbevilgningen, både faste og midlertidige, godkjennes av dekan.

Fakultetet har fått aksept til å ikke nedbetale tidligere års underskudd inneværende år (11 millioner kroner). Den positive resultatutviklingen så langt i år, indikerer at det er mulig å redusere det opparbeidede underskuddet. Å kunne redusere tidligere års underskudd, vil være en stor fordel siden vi nå vet at 2016 også vil bli et stramt år.

Prognosen forbedres til et nullresultat for 2015 inkludert overføringer fra tidligere år.

Den eksterne aktiviteten, spesielt i prosjekter finansiert av Norges Forskningsråd, er fortsatt høy, og prognosen er økt til 234 millioner kroner (budsjettet er 227 millioner kroner).

Kostnadene knyttet til bemanning utgjør en vesentlig del av kostnadene ved fakultetet. Det er derfor nødvendig å ha god kontroll og oversikt over bemanningsutviklingen. Ansatte er en langsiktig ressurs. For å sikre en god å riktig bemanning over tid, er det nødvendig å ha en langsiktig plan for bemanningen.

Ved omorganisering ble det utarbeidet en bemanningsplan for administrative ansatte. I perioden 2012 til i dag er administrative bemanningen redusert med 4%.

Vedlagte notat beskriver bemanningsutviklingen ved fakultetet.

Forslag til vedtak:

1. Fakultetsstyret tar økonomirapport pr september 2015 til orientering.

2. Fakultetsstyret tar status bemanningsutvikling til orientering.

Inger Hjeldnes Senneseth
Fakultetsdirektør

Ørjan Hauge
Seksjonsleder

Vedlegg:
1) Notat Økonomirapport pr september 2015
2) Notat Status bemanning pr august 2015

21.10.2015/ Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Økonomirapport per september 2015

Grunnbevilgningen (GB)

Regnskapet per september viser et overskudd på 30,5 millioner kroner. Det er 14,5 millioner kroner bedre enn budsjettert og 16,8 millioner kroner bedre enn på samme tid i fjor.

Tabell 1: Regnskap per september 2015 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*648 308*	*480 202*	*482 298*	*2 097*	*0,4 %*	447 575	*8 %*
Utstyr og varekjøp	29 086	10 728	13 214	-2 487	-23,2 %	8 868	-49 %
Lønn	489 935	354 078	345 741	8 337	2,4 %	343 794	-1 %
Andre driftskostn	74 047	57 055	51 343	5 712	10,0 %	48 753	-5 %
Internhandel	55 205	42 305	41 498	807	1,9 %	29 325	-42 %
Sum kostn	*648 274*	*464 166*	*451 797*	*12 370*	*2,7 %*	*430 740*	*-5 %*
Driftsresultat	***34***	***16 036***	***30 502***	***14 466***		***16 835***	***81 %***

Inntektene per september er 2,1 millioner kroner høyere enn budsjettert. Instituttene har fakturert mye i september, etter å ha lagt bak budsjett de siste månedene. IGS og enkelte av kjernefasilitetene har fortsatt etterslep på fakturering, men instituttene har fokus på dette og forventer at inntektene ved årets slutt er som budsjettert.

Utstyr og varekjøp er 13,2 millioner kroner hittil i år, som er 2,5 millioner kroner høyere enn budsjett. Avviket skyldes primært noen få større innkjøp av utstyr på kjernefasiliteter, og er et periodiseringsavvik. Det forventes at investeringene vil ligge innenfor budsjett for året.

Lønnskostnadene per september er 8,3 millioner kroner (2,4 %) lavere enn budsjett, og på nivå med fjoråret. Lønnskostnaden i september isolert sett var 1,8 millioner kroner lavere enn budsjett. Et moderat lønnsoppgjør og stram styring av ansettelser har gitt en positiv effekt så langt i år. Stillinger holdes vakante i lengre tid enn det som har vært vanlig og for en del stillinger avventes utlysning i påvente av nærmere avklaringer rundt rammebetingelsene våre.

Med unntak av OUK har alle instituttene positive lønnsavvik per september. Foreløpig lønnskostnad per oktober viser at trenden fra de foregående månedene fortsetter. Også fremover vil det vurderes nøye behov for å ansette i ledige stillinger i grunnbevilgningen.

Andre driftskostnader er 5,7 millioner kroner (10 %) lavere enn budsjett. Instituttene er restriktive på forbruket av driftskostnader, og med unntak av ved IGS er det store positive avvik ved alle instituttene. Det er erfaringsmessig høyere forbruk i årets siste måneder, men vi forventer at fakultetet samlet holder seg innenfor årsbudsjettet.

Netto **internhandel** har et positivt avvik på 0,8 millioner kroner (2,4 %). Internhandelen er sammensatt og inkluderer mange typer transaksjoner. Det positive avviket skyldes i hovedsak større inntekter fra ulike typer bidrag fra BOA (leiested og dekningsbidrag), samt at øremerkede bidrag fra grunnbevilgningen til større BOA-prosjekter ikke er benyttet per nå. Samtidig ligger intern fakturering fra kjernefasilitetene til sammen 2,4 millioner kroner bak budsjett. Instituttene melder at dette i all hovedsak er periodiseringsavvik som vil bli hentet inn innen årets slutt.

Avskrivningsinntekter (motpart 81) er 2,6 millioner kroner lavere enn budsjettert, og var som budsjettert i september. Årsaken er høyere investeringer enn budsjettert så langt i år.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Den eksternfinansierte aktiviteten er per september 11 millioner kroner (6,4 %) større enn budsjett og 13 millioner kroner (7,6 %) høyere enn på samme tid i fjor. Det var svært høy aktivitet i september isolert sett, og det er nå kun oppdragsaktiviteten som er lavere enn budsjettert hittil i år.

Tabell 2: BOA per september 2015 (tall i hele 1 000)

BOA (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Oppdragsaktivitet	6 822	4 483	3 691	-792	6 106	-2 415
NFR - bidragsaktivitet*	93 067	74 420	81 173	6 753	58 553	22 620
EU - bidragsaktivitet	13 743	9 700	11 105	1 405	11 355	-250
Annen bidragsaktivitet	113 368	82 819	86 463	3 644	93 377	-6 914
Sum BOA	***227 000***	***171 421***	***182 432***	***11 011***	***169 391***	***13 041***

Oppdragsaktivitet: Aktiviteten 0,8 millioner kroner lavere enn budsjett, og 2,4 millioner lavere enn samme tid i fjor. Ett av to større prosjekt er i sluttfasen og det forventes lavere aktivitet også utover i året.

Norges forskningsråd (NFR): Aktiviteten per september er 6,8 millioner kroner høyere enn budsjettert. Kun IGS har lavere aktivitet enn budsjettert, og K2 ligger hele 9,5 millioner kroner foran budsjett. Totalt ser det ut til at aktiviteten blir noe høyere enn budsjett i 2015.

EU-prosjekter: Aktiviteten er 11,1 millioner kroner. Det er 1,4 millioner kroner høyere enn budsjett, og på nivå med samme periode i fjor. Som tidligere ser vi at EU-aktiviteten går «rykkvis» bl.a. pga. store fakturaer fra partnere/underleverandører, og det var noen store slike belastninger i september.

Annen bidragsaktivitet: Denne gruppen inneholder kategoriene Statlige (f. eks. Helsedirektoratet, helseforetakene), Organisasjoner, Gaver, Gaveforsterkning, Næringsliv/Privat, Stiftelser og Annet. Tabell 3 viser aktiviteten spesifisert på disse kategoriene. Hittil i år er aktiviteten 3,6 millioner høyere enn budsjettert.

Når det gjelder avvik mot budsjett, bør gruppen sees under ett. Det er noen periodiseringsavvik samt at prosjekter til dels er opprettet under andre grupper enn det som var forutsatt i budsjettet.

Samlet er aktiviteten i denne gruppen 4,3 % høyere enn budsjett per august. Vi forventer ikke store avvik ved årets slutt.

Tabell 3: Annen bidragsaktivitet per september 2015 (tall i 1 000 NOK)

Kilde	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik	Årsbudsjett
Statlige	16 647	13 234	-3 414	23 109
Organisasjoner	617	949	332	729
Gaver	33 430	44 803	11 374	47 621
Gaveforsterkning	9 584	9 673	89	11 698
Næringsliv/privat	1 791	1 575	-216	2 537
Stiftelser	19 128	14 204	-4 924	25 321
Annet	1 622	2 026	404	2 353
Totalsum	***82 819***	***86 463***	***3 644***	***113 368***

Overføringer BOA

Beholdningen av innbetalte, ikke brukte midler i BOA er 99,5 millioner kroner. Beholdningen av slike midler holder seg relativt stabil på om lag 100 millioner kroner. Den høye NFR-aktiviteten gjør at vi praktisk talt ikke har noen NFR-midler «på bok», og det forventes at vi forskutterer midler i oktober og november inntil innbetalinger kommer fra NFR igjen i desember.

Tabell 4: Overføringer BOA per september 2015 (tall i 1 000 NOK)

Finansieringskilde		**Overføring**
Oppdragsaktivitet		1 771
NFR - bidragsaktivitet*		54
EU - bidragsaktivitet		-966
Annen bidragsaktivitet	*Statlige*	*10 944*
	Organisasjoner	*673*
	Gaver	*51 762*
	Gaveforsterkning	*28 785*
	Næringsliv/privat	*2 775*
	Stiftelser	*1 975*
	Annet	*1 688*
Totalt Annen bidragsaktivitet		98 601
Totalsum		**99 460**

Midler overført fra Innovest - fakultet 19

Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet 9,1 millioner kroner overført fra Innovest regnskapsført på fakultet 19. Det er hittil i år brukt ca. 0,5 millioner kroner. Kostnadsbruken varierer og det er usikkert hvor mye som vil bli overført til 2016, men vi anslår ca. 8 millioner kroner. I tillegg vil det etter planen bli overført ytterligere 3,7 millioner kroner til UiB i 2015. Det er også mulig at noe midler skal overføres Helse Bergen. Midlene som ikke er overført ennå er ikke hensyntatt i prognosen.

Tabell 5: Midler overført fra Innovest per september 2015

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Årsbudsjett
Innt.	0	-99	99	0
Kostn.	3 100	579	2 521	1 090
Overf.	-9 089	-9 090	0	-1 090
Resultat	-5 990	-8 610	2 620	0

Årsprognose

Grunnbevilgning (GB)

Budsjettet for 2015 er stramt, og i rammene for 2016 forventes det ytterligere innstramminger. Ledelse på alle nivåer ved fakultetet har derfor fokus på å sette oss best mulig i stand til å møte de økonomiske utfordringer som ligger foran oss.

På grunn av innstramminger i budsjettet for 2015 forventet vi ikke at det ville være realistisk å dekke inn underskudd fra tidligere år på 11 millioner kroner i årets drift. I fakultetets budsjett for 2015 er det derfor forutsatt overføring av dette underskuddet til senere år. Vi har likevel arbeidet for å redusere underskuddet, og det har gitt resultater.

Per september har vi på fakultetsnivå store positive avvik på kostnadssiden i regnskapet. I tillegg er inntektene nå 2 millioner kroner høyere enn budsjettert, etter per august å ha vært vesentlig (3,5 millioner kroner) lavere enn budsjett. Videre ser innsparingene på lønnskostnader ut til å bli større enn tidligere forespeilet. Dette gjør at vi vil justere prognosen vår for 2015.

Prognosen forbedres til et nullresultat for 2015 inkludert overføringer fra tidligere år.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)

Målsetningen for den eksterne aktiviteten i 2015 er 227 millioner kroner. Aktiviteten ved fakultetet er høy, og aktiviteten i september var vesentlig høyere enn budsjettert.
Prognosen for årsaktivitet økes med 2 millioner kroner for NFR og 0,8 millioner kroner for gaveforsterkning, og reduseres med 0,8 millioner kroner for oppdragsprosjekter. Den totale prognosen for aktivitet økes til 234 millioner kroner, fordelt på:

- Oppdrag: 6,0 millioner kroner
- NFR: 100 millioner kroner
- EU: 13,7 millioner kroner
- Andre: 114,3 millioner kroner fordelt på:
    - Statlige: 21,2 millioner kroner
    - Organisasjoner: 0,7 millioner kroner
    - Gaver: 52,0 millioner kroner
    - Gaveforsterkning: 12,5 millioner kroner
    - Næringsliv/privat: 2,5 millioner kroner
    - Stiftelser: 23,0 millioner kroner
    - Annet: 2,4 millioner kroner

Det forventes overføringer knyttet til ekstern aktivitet i størrelsesorden 90 – 100 millioner.

Fakultet 19

Vi fastholder vår prognose om at 8 millioner kroner overføres til 2016.

13.10.2015 Stein Henrik Olaussen, Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

Status bemanning pr august 2015

Bakgrunn

En vesentlig del av kostnadene ved fakultetet er knyttet til ansatte. Med en stram økonomisk situasjon er det derfor viktig å ha god oversikt over utviklingen i bemanningen. Styret fikk i styremøtet 27. mai i år en status på bemanningssituasjonen ved fakultetet. I dette notatet gis det en oppdatert status.

Utvikling i bemanning ved instituttene vil presenteres i sak i neste styremøte, der det gis en økonomisk og bemanningsmessig status pr institutt.

Det er lagt til grunn antall ansatte per august, men rapporten er tatt ut i oktober. Bemanningstallene kan endre seg tilbake i tid. Totalt antall ansatte per mars har endret seg fra 877 i forrige rapportering til 880 i rapporter som er tatt ut nå. Det er de registrert bemanningstallene til en hver tid som legges til grunn i rapporteringen av ansatte.

Økonomi og bemanning

Personalkostnadene utgjør en vesentlig del av fakultetets kostnader. I år er lønnsøkningen lavere enn det som var lagt til grunn i budsjettet. Personalkostnadene er derfor lavere enn budsjett så langt i år og vi forventer at utviklingen vil fortsette videre utover i året.

En annen viktig effekt for bemanningsutviklingen er at det er stram styring på utlysninger, både faste og midlertidige stillinger, i grunnbevilgningen.

Sammensetning av bemanningen

Figur 2 viser årsverkene ved fakultetet per august 2015 fordelt på finansiering og stillingstyper. Tilsvarende figur for mars 2015 var inkludert i sak 43/15, og fordelingen er tilnærmet lik. BOA-finansierte årsverk utgjør totalt 21 % av årsverkene ved MOF, og primært er det vitenskapelige årsverk som finansieres av BOA. 28 % av de vitenskapelige årsverkene ved MOF per august 2015 var finansiert av BOA.

Figur 1: Årsverk fordelt på finansiering og stillingstyper

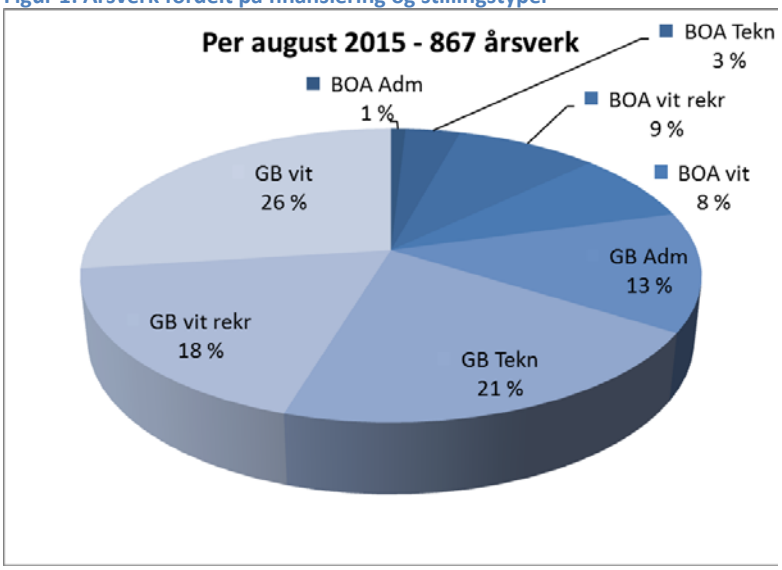

Utvikling i stillingsgrupper over tid i grunnbevilgningen

Tabell 1 viser utviklingen i bemanningen i grunnbevilgningen fra februar 2014 til august 2015. Bemanningen har over hele denne perioden blitt redusert med 16,4 årsverk. Den største nedgangen er i rekrutteringsstillinger (- 15,2 årsverk). Øvrige vitenskapelige stillinger er redusert med 5,4 årsverk mens tekniske stillinger er økt noe (4,8 årsverk) og administrative stillinger er tilnærmet uendret.

Tabell 1: Stillingsgrupper over tid i grunnbevilgningen

Vit Adm Tek		feb.14	mai.14	jul.14	sep.14	nov.14	mar.15	mai.15	aug.15
Adm		114,4	118,2	119,6	116,6	121,5	115,6	111,7	113,9
Tekn		175,6	181,0	183,5	180,3	181,8	181,0	182,5	180,4
Vit	Rekrutteringsstillinger	173,6	168,5	167,0	169,3	166,4	164,7	161,3	158,4
	Øvrige vit. stillinger	239,6	241,2	235,8	234,9	236,5	231,8	232,9	234,2
Totalsum		**703,2**	**708,8**	**705,8**	**700,9**	**706,0**	**693,0**	**688,3**	**686,8**

Går vi tilbake til starten av 2012, er bildet annerledes. Rekrutteringsstillinger er på samme nivå som i dag, øvrige vitenskapelige stillinger og tekniske stillinger har begge økt med henholdsvis 3 % og 7 %. De administrative stillingene er redusert med 4 % i perioden.

Figur 2: Utvikling i stillingsgrupper over tid

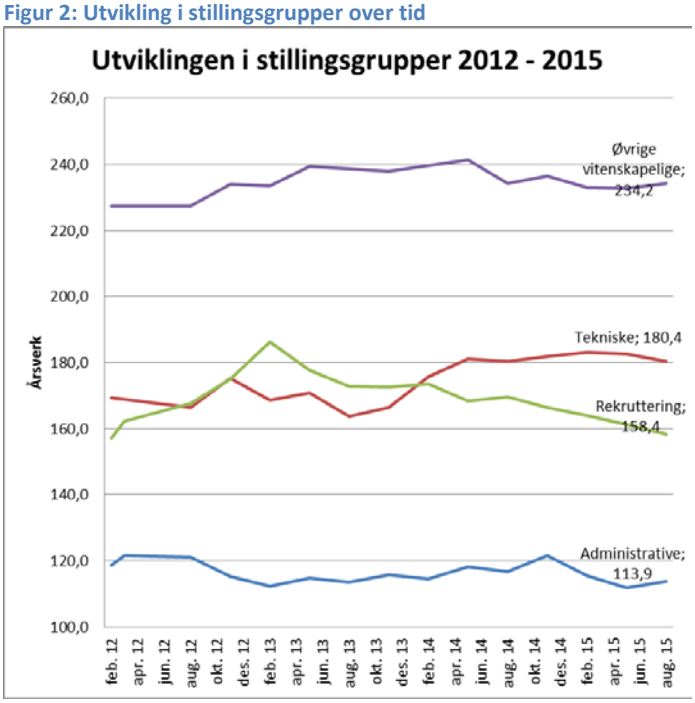

Utvikling i rekrutteringsstillinger

Totalt var det 158,4 årsverk i rekrutteringsstillinger ved fakultetet i august. Fordelingen mellom disse stillingene er vist i tabellen nedenfor.

Tabell 2: Utvikling i rekrutteringsstillinger i grunnbevilgningen

Stillingsbetegnelse	feb.14	mai.14	jul.14	sep.14	nov.14	mar.15	mai.15	aug.15
Postdoktor	41,4	43,1	43,9	42,1	40,1	41,7	39,7	39,1
Spesialistkandidat	6,0	6,0	4,8	5,0	5,0	6,5	6,5	5,1
Stipendiat	126,2	119,4	118,4	122,2	121,3	116,5	115,1	114,2
Totalsum	**173,6**	**168,5**	**167,0**	**169,3**	**166,4**	**164,7**	**161,3**	**158,4**

Spesialistkandidater i denne sammenheng er kandidater som tar dobbeltkompetanseløpet i odontologi og mottar lønn.

Siden begynnelsen av 2014 er antall rekrutteringsstillinger redusert med 15,2 årsverk. Nedgangen har vært størst på stipendiatstillinger (12 årsverk) i perioden. Fremover forventes en netto reduksjon i postdoktorstillinger.

I budsjettet for 2015 er fakultetet tildelt midler for 140,5 rekrutteringsstillinger. Fakultetet velger selv fordelingen mellom stipendiater og postdoktorer, men det er et krav at midlene brukes til å dekke minimum 110,8 stipendiatårsverk.

Mange av rekrutteringsstillingene er bundet opp som egeninnsats i prosjekter så som SFF'er, Jebsen-senter, BFS'er og ERC. Likevel er det mange åpne stillinger som tilsettes i forhold til de beste kandidatene ved utlysningene. Per i dag er 64 % av stipendiatene og 56 % av postdoktorene tilsatt på bakgrunn av åpne utlysninger. De øremerkede stillingene binder likevel opp en betydelig andel av rekrutteringsstillingene og for noen prosjekter er bindingene lange (SFF'ene er 10-årige prosjekter).

På grunn av usikker økonomisk situasjon for fakultetet, ble det høsten 2015 ikke lyst ut åpne stillinger. Utlysningene neste år vil vurderes utfra de budsjettrammene som fakultetet får samt de forpliktelsene vi har i forhold til øremerkede stillinger fremover. Ved UiB skal en rekke rekrutteringsstillinger refordeles for 2016. Samtidig er det i statsbudsjettet gitt 18 nye rekrutteringsstillinger knyttet til MNT-fag til UiB. Det er derfor en forventning om at fakultetet vil få tildelt midler tilsvarende noen flere stillinger enn det vi har inneværende år.

Utvikling i stillingsgrupper over tid i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Veksten i eksternt finansierte stillinger fra begynnelsen av 2014 er 18,9 årsverk. Veksten er både i vitenskapelige og tekniske stillinger.

Tabell 3: Stillingsgrupper over tid i BOA

	feb.14	mai.14	jul.14	sep.14	nov.14	mar.15	mai.15	aug.15
Adm	7,8	8,4	9,7	10,2	9,3	9,5	9,1	7,8
Tekn	20,9	21,9	22,9	22,5	23,5	29,6	31,2	29,2
Vit	132,3	137,9	137,5	151,5	159,0	148,0	145,2	142,8
Totalsum	**161,0**	**168,1**	**170,0**	**184,1**	**191,7**	**187,0**	**185,5**	**179,8**

Ser vi på utviklingen fra 2012 (Figur 4), er det en stor vekst i vitenskapelige stillinger (29,3 årsverk), mens tekniske stillinger har en liten nedgang og administrative stillinger har en liten økning. Det siste året er imidlertid antall vitenskapelige stillinger redusert, men er likevel høyere enn ved starten av 2012.

Figur 3: Eksternt finansierte årsverk per stillingsgruppe

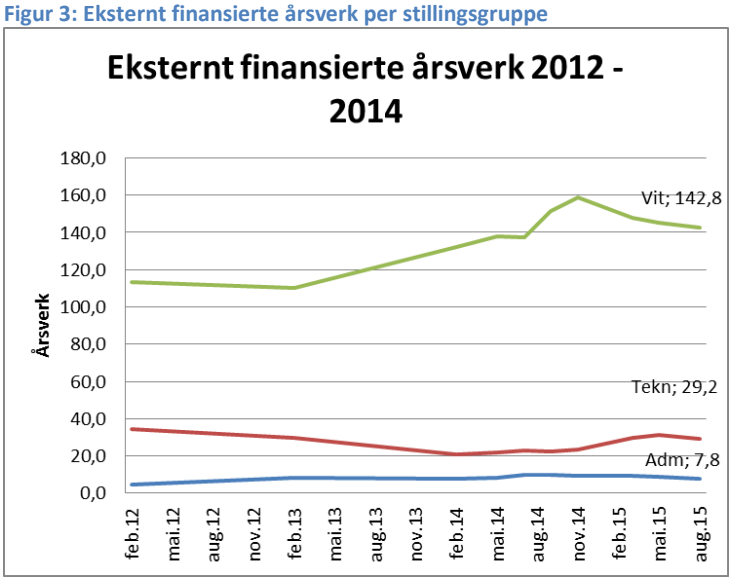

Utfordringer fremover

I 2015 er det en restriktiv praksis for ansettelser i grunnbevilgningen. Stillinger holdes midlertidig vakante hvis det er mulig og vikarer settes ikke inn hvis det kan unngås. Utfra den økonomiske utviklingen så langt i år, ser vi at denne praksisen har lykkes. Dette er kortsiktige, men nødvendige tiltak.

Det arbeides også langsiktig med bemanning. I forbindelse med omorganiseringen ved fakultetet, ble det utarbeidet en bemanningsplan for administrative stillinger. Fra 2012 til i dag er antall administrative årsverk redusert med 4 %.

Bemanningsutvikling blir også viktige tema i fakultetets strategiprosess.

Budsjettrammene for 2016 er enda ikke klar. Signaler som er kommet så langt tilsier at det blir stramme rammer også neste år. Stillinger som ikke må tilsettes umiddelbart er derfor utsatt i påvente av mer klarhet i rammene. Universitetsstyret skal behandle budsjettet for 2016 den 26. november 2015.

14.10.2015/ Stein Henrik Olaussen, Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge